

Sten Priinits Vehkleja

Ta on olnud Läänemaa aasta meessportlane aastatel 2014 ja 2015.

Sten Priinits, sündinud 10. novembril 1987, on pärit Haapsalust.

***Parimad tulemused:** Võitnud EM-il 2015 meesk hõbeda, saanud indiv MM-il 2014 8., EM-il 2015 9., universiaadil 2013 5. ja 2011 8. ning MK etapil 2010 3. koha. Olnud juunioride MK etappidel indiv 2005 ja 2006 1., 2007 2. ning 2006 kahel korral 3. Tulnud 2015, 2016, 2017 ja 2018 indiv ning 2007, 2011, 2013 ja 2017 meesk Eesti meistriks. Kuulunud a-st 2009 Eesti epeekoondisse.*

***Eeskuju:** ma arvan, et Nikolai Novosjolov. Ta on piisavalt tituleeritud mees, mitte ainult vehklemises, vaid Eesti spordimaastikul üleüldse, nii et temast väga palju kõvemat on raske leida.*

***Hea harjumus:** mina olen selline inimene, kes otsib kogu aeg midagi põnevat. Kuna iga põnev asi muutub lõpuks igavaks, siis pean enda heaks harjumuseks trennis käimist.*

***Teda inspireeriv mõte:** probleemide ületamiseks on mul üks ingliskeelne ütlus: "Go over obstacles! (Ületa takistused!)". Et mida iganes sulle ette söödetakse, astu sellest lihtsalt üle. Leia selleks mingi moodus. Paljud inimesed ei püüagi mingeid probleeme lahendada, väites lihtsalt, et ma ei saa seda, ma ei saa toda! Mina püüan sellisesse olukorda mitte sattuda.*

Sa oled öelnud, et hommikuti on sul tugeva vastasega raskem vehelda. Miks nii? Kas sa ei ole hommikuinimene?

Täpselt nii. Kuna minu oma emalgi (vehklemistreener Helen Nelis-Naukas) on raskusi hommikuse treeningsaali tulemisega, siis käbi ei ole kannust kaugele kukkunud.

Mida sa hommikuti teed, et sellest üle olla? Võistlused on ju hommikuti ka?

Tavaliselt joon kaks kohvi ja siis enne matši väikese Red Bulli või mõned Gerimax Fast Energyd – pean leidma oma mooduse, kuidas ennast kiiremas korras käima saada. Ja muidugi aitab hästi palju korralik soojendus. Ehk teen siis enne võistlusmatši ära väikese minitreeningu.

On sul selle kohta ka mõni näide, kus hommikusel võistlusel ei läinud nii hästi kui õhtupoolikul oleks läinud?

Ma ei ütleks, et nende vahel oleks otsene seos, sest pigem on mul võimalus tuua vastupidiseid näiteid. Vahel tunnen ennast hommikul väsinuna, sest võistluspinge oli nii meeletu, et ei saanud öösel magada rohkem kui neli tundi. Aga võistlus tuli suurepäraselt välja.

Mis see on, mis teeb sinu võistluse heaks?

Seni ei ole ma suutnud mingit kindlat põhjust välja mõelda. Kui teaksin, mis see on, siis ma seda ka teeksin ja siis oleksid mu tulemused ka paremad. Aga töö selle nimel käib.

Kui tagasi algusesse minna, siis su ema on öelnud, et ega treeneri lapsel ole muud väljapääsu, kui selle spordialaga tegelema hakata. Kuidas sinuga oli?

Mina olen spordisaalis üles kasvanud. Olen tegelenud igasuguste erinevate spordialadega ja harrastan erinevaid alasid siimaani, sest vehklemine on

mitmekülgne spordiala, kus on vaja arendada erinevaid kehalisi võimeid. Ja iga spordiala annab midagi erinevat juurde. Mulle meeldib väga mängida lauatennist ja korvpalli – seda viimast olen paralleelselt koos vehklemisega mänginud seitse aastat. Kui ema väidab, et mul polnud pääsu, siis mina arvan, et ma pigem valisin ikka ise.

Ta pigem ütles, et see on treenerite lastega tavaliselt nii, ta ei öelnud seda otseselt sinu kohta.

Kusjuures ta ei ole pidanud mind trenni mitte kunagi sundima. Ta näiteks pole mulle helistanud, et miks mind kell viis tennis ei ole? Sellist probleemi ei ole mitte kunagi olnud, et ma oleksin trennist puudunud! See oli minu päeva tipp hetk, kui ma sain trenni minna.

Kuidas sinu spordilugu algas? Kas sa mäletad, milline oli su esimene trenn?

Mäletan, et kui olin seitsmeaastane, siis pandi mind tennist mängima. Aga mul ei olnud selle ala vastu mingit huvi. Kuigi, kui ma nüüd televiisorist vaatan, siis olen täielik tennisefanaatik. Mulle meeldib väga ka sõpradega tennist mängida ja mulle teeb tuska, et olen selles nii koba. Aga siiski – mulle meeldib tennist vaadata ja mängu oskan ka suhteliselt hästi lugeda. Selles mõttes on kahju, et loobusin spordialast, millega on reaalselt võimalik oma elu ära kindlustada. Vehklemisega on seda paraku väga-väga raske teha.

Mis alapid sa veel proovinud oled ja millal alustasid korvpalli ja lauatennisega?

Ma käisin isegi muusikakoolis, õppisin kitarri. Kuna mulle meeldis kodus väga õhukitarri mängida, siis ema ilmselt mõtles, et paneks mind muusikakooli ka. Aga see muusikavärk mulle väga ei istunud, ka pillimängu ajal mõlkusid trennimõtted kogu aeg peas.

Korvpallitrennis hakkasin käima kolmandas klassis. Tarmo Tuisk, väga hea korvpallitreener, võttis üle pika aja kokku esimese grupi. Ta oli juba treeneritööst loobunud, aga siis keegi – võib täiesti vabalt olla, et minu ema – ütles talle, et tee edasi, panen oma poisi su juurde trenni. Aga lauatennist õppisin mängima puhtalt vehklemislaagrites. Seal mängisid suured poisid seda kogu aeg, päeval ja ööl. Ka selle mängu õpetas mulle selgeks üks korvpallitreener ja mängin seda sõpradega siiani suhteliselt tihti.

Kui kaugele oled sa korvpalliga jõudnud?

Kooliga, Haapsalu gümnaasiumiga, olen isegi põhikoolide Eesti meistriks tulnud, mis on üpris normaalne tulemus. Aastaid olen mänginud siin Tuulbergi liigas (LKL ehk Läänemaa Korvpalliliiga). Korvpall on mulle endiselt väga südamelähedane. Televiisorist vaatan Eesti, Euroopa, maailma ja loomulikult NBA korvpalli, sellest ei saa üle ega ümber. Ma ütleksin, et vehklemise järel on korvpall minu teine lemmikala. Kahtlemata.

Kui vanalt sa vehklemistreeninguga alustasid?

Seda ma ise väga täpselt ei teagi, aga ma tean, milline on Haapsalu klubisüsteem: alustatakse seitsmeaastaselt ja siis aasta-kahe pärast spetsialiseerutakse vehklemisele. Ehk olin siis kaheksa-üheksa, nagu ka kõik teised. See ei olnud nii, et mina olen nüüd treeneri laps ja hakkab viieselt pihta. Siis ei jaksa veel relvagi hoida.

Kas sa mäletad oma esimesi mõtteid või emotsioone seoses vehklemisega?

Kusjuures väga vähe. Sellest, mis toimus siis, kui ma olin alles väike põnn ja lihtsalt jõlkusin trennis, on mulle küll hästi palju räägitud, aga ise ma suurt midagi ei mäleta. Teised olid mulle igasugu lollusi õpetanud. Mu esimene mälestus on sellest, kuidas ma sain endale oma esimese relva ja milline see relv välja nägi. See oli vana sinise käepidemega Ungari gardé, maraging-teras. Minu professionaalne esimene relv. Ma arvan, et olin siis äkki kümneaastane?

On see relv sul ikka veel alles?

Ei ole. Ma arvan, et need relvad on kõik juba ammu katki läinud. Sellesse gardésse, mis käepideme ümber on, tekivad mõrad. See püstolett oli täiesti vanamoeline – sellega ma ei tunnetaks enam isegi oma relva otsa. See tera on kindlasti ammu pooleks. Kõik läheb pikapeale rooste, läheb lihtsalt vanaks.

Pealegi vahetuvad meil relvad väga kiiresti. Aga muidu annan ma kõik oma vanad asjad klubile. Klubi korraldab mitmesuguseid üritusi, kus aeg-ajalt on varustusega probleeme. Kui mõni minu kasvu mees tuleb, siis on talle midagi ka selga anda. Kui mul midagi alles on, siis on need mu esimesed korvpallitossud (naerab). Ilusad tossud on. Neid ma loomulikult enam kanda ei saa, sest jalanumber oli siis üpris väike. Need ma saaksin varsti oma pojale jalga panna.

Miks sa oled need alles hoidnud?

Sellise firma pärast nagu AND1. Sel ajal, kui ma need tossud ühe isa tuttava kaudu sain, kes neid maale tõi, ei tundnud seda firmat Eestis veel keegi. Mitte kellelgi teisel ei olnud veel nende tosse, aga ma teadsin, et see firma saab kunagi kuulsaks ja otsustasin need alles jätta.

Kas oled endale vehklemises eesmäärke seadnud?

Eesmäärke hakkasin seadma alles siis, kui hakkasin juunioride klassis juba midagi saavutama – mitte Eestis, aga rahvusvaheliselt. Esialgu seadsin endale minieesmäärke. Esimest korda elus võitsin ma Eesti tiitlivõistluse 17-aastasena, kui mul õnnestus ära võita Eesti juunioride meistrivõistlused. Sel hetkel käis mul peast läbi nagu mingi klõks – äkki minust saabki tippvehkleja? Ja siis hakkasin võitma juunioride MK etappe. Kaks etappi võitsin suhteliselt lühikese aja jooksul. Poodiumil olin mitu korda. See oli mulle endalegi üllatus, et mis siis nüüd juhtuma hakkas? Siis mõtlesin, et proovin võistelda täiskasvanute klassis ja kohe esimesel aastal jõudsin ka ühe MK etapi etteotsa. Siis hakkas neid väiksemaid tulemusi kogu aeg vaikselt tulema.

Muidugi ei andnud ma treeningutel – vähemalt enda arvates – kunagi järele, gaas oli kogu aeg põhjas. Treeningutel olen alati sada protsenti pingutanud, ma ei ole mitte kunagi ühtegi trenni vahele jätnud, sest ma olen kogu aeg teadnud, et kui ma hakkan viilima, siis ei saa minu eesmärgid mitte mingil juhul teoks.

Tõsi, kooli ajal, kui ma sain 18-aastaseks, siis korra tõusis vesi üsna põlvini – see on väljend selle kohta, kui pea läheb otsas laiali ja hakkad elu natuke teise nurga alt nägema – peod ja sellised asjad. Aga siiski, ükski trenn ikkagi ära ei jäänud.

Suuremat muutust oli vaja siis, kui 24-aastaselt tekkis mõõn.

Sa võitsid tiitlivõistlused esimest korda 17-aastaselt – kas see on vehkleja kohta vanalt või noorelt?

Vehklemismaailmas on nii, et minusuguse spordihingega mees oleks pidanud juba ammu midagi võitma. Muidugi ma võitsin mingeid U12 Eesti meistrivõistlusi ja muud sellist, aga selleks, et jõuda maailma absoluutsesse tippu... Maailma tipud on suure tõenäosusega teinud nooremates vanuseklassides suhteliselt puhta töö. Hiliseid

arenejaid on tegelikult käputäis. Üldjuhul ikkagi võidetakse järjest Eesti C-klassi meistrivõistlused, kadettide meistrivõistlused, juuniorid – sest sul on põhimõtteliselt kolmel aastal võimalik neid võita. Mina võitsin kaks korda juunioride tiitlivõistlused. See on tegelikult see kõige esimene aste, kus osatakse juba enam-vähem vehelda ja mõelda ka. Noorematel käib see asi rohkem kiiruse ja jõu peale. Kui ma 17-aastaselt Eesti meistrivõistlused võitsin, siis sellest alates hakkas mulle võitmine meeldima ja tulemused hakkasid tulema.

Kas sa oma esimest võistlust mäletad?

Esimest võistlust ma ei mäleta, kuna ma olen võistluspinget kogu aeg väga halvasti talunud. Ma olen väga emotsionaalne inimene, kellel on äärmiselt suur võidutahe ja see kombinatsioon kokku põhjustab korraliku paanika. Ilmselt on see närvipinge, mis kõik asjad mu mälust kustutab. Kuidagimoodi olen suutnud sellest üle olla, nii et hullumajja pole veel sattunud.

Aga ma mäletan huvitavamaid matše, kus ma olen tulnud välja suurest kaotusseisust, kuigi need jäävad sinna 15+ vanusesse. Näiteks Budapestis, kus saavutasin oma kõige esimese poodiumikoha juunioride maailmakarika etapil. Seal oli ca 270 osalejat. Pääsesin kaheksa hulka, olin 13:8 taga ja võitsin 15:13. Seda matši mäletan eredalt. Teine mälestus on võidust Soomes juunioride MK etapil, kus üks kõva mees lendas Venezuelast kohale (Francisco Limardo) ja mõtles, et ah, siin ei ole kedagi, nii et võit on juba taskus. Ja siis tuli kuskilt metsast mingi Priinits ja tegi talle ära.

Kas sa mäletad, mis su peas sel hetkel toimus?

Minuga on nii, et kui seis on üsna lootusetu, siis leian ma kuskilt üles selle kuuenda käigu, mis ei lase mind enam üldse torgata. Siis ma lihtsalt tunnetan nii hästi distantsi, olen äärmiselt rahulik, kuna tean, et mu võidulootus on praktiliselt olematu ja nopin vaikselt – punkt, punkt, punkt, jälle punkt. Ja siis ühel hetkel avastangi, et veel kaks punkti ja ma olen võitnud.

Kas siis tekibki selline pingevaba hetk?

Täpselt. See on põhimõtteliselt *flow*-seisund (voogamise seisund). Kõik hakkab ühel hetkel klappima. Sa ei tea, millal see juhtub, sa ei saa seda kontrollida, aga see tuleb teatud ettevalmistuse tulemusena. Kui oled teinud piisavalt kõvasti trenni, oled liigutused ja kõik muud asjad läbi elanud ja treeninud, siis see ühel hetkel tuleb. Aga sa ei tea kunagi, millal see juhtub.

Kui veel rääkida trennist ja vaimsest pingest – sa oled öelnud, et vehklemise juures on sinu jaoks kõige raskem just see vaimne valmisolek?

Absoluutselt. Ma pean selleks kasutama erinevaid meetoodikaid, hingamist, ennast rahustama. Vehklemine on põhimõtteliselt lähikontakti võitlus – kui natukenegi uimerdad, siis saad kohe otse rindade vahele. Kui sa ei suuda vastast lugeda, siis ei ole sul selles spordis edu loota. Selleks, et vastast lugeda, pead sa tööle panema oma kuuenda meele ja selleks, et seda tööle panna, pead olema täiesti rahulik, iseendaga täielikus tasakaalus, pead olema supervormis.

See on tegelikult päris uskumatu spordiala. Nagu ma enne ütlesin, siis meeldib mulle väga tegeleda teiste spordialadega ja neid vaadata, nii et ma tean ka seda, mis toimub teistel spordialadel. Ma olen sporti uurinud läbi ja lõhki, siit ja sealt, ja ma ütlesin, et vehklemine on natuke nagu haige spordiala, see on väga-väga raske. Isegi need inimesed, kes enne ei teadnud sellest midagi, aga kui nad on proovinud, siis näevad nad seda hoopis teise nurga alt. Kui raske see on nii füüsiliselt kui ka vaimselt. Samas

kuulen ma kogu aeg, kuidas inimesed räägivad, et ah, see on mingi mõttetu keksimine. Ja siis pean mina pidama enne võistlust mingeid meditatsioonisessioone, et suuta anda endast parimat. Ja isegi siis ei ole mingit garantiid, sest võib-olla tegi seda ka vastane.

Räägi natuke lähemalt sellest, kuidas sa ennast vaimselt arendad. Ma saan aru, et varem sa sellega ei tegele, aga siis said mingil hetkel aru, et see on vajalik?

Mu õde on joogaõpetaja ja 2014. aastal, kui ma saavutasin siiani oma parima tulemuse individuaalselt (Kaasani MMi veerandfinaal) siis enne seda me praktiseerisime joogat. Ja võistlus läks äärmiselt edukalt, ma saavutasin selle *flow*-seisundi, millest ma tol hetkel ei teadnud sedagi, et see üldse olemas on. Aga vaadates videosid – ma vehklesin nii briljantselt, et olin ise üllatunud ja mu treener oli üllatunud ja ilmselt olid üllatunud ka väga paljud inimesed maailmas, sest ma ei ole tänase päevani – nüüd on sellest neli aastat möödas – suutnud nii hästi vehelda.

Mingeid harjutusi teed sa ju tänagi?

Jah, on olemas kindlad meditatsiooniharjutused, mida saaks suurepäraselt praktiseerida igapäev – kuidas ennast maha rahustada, kui oled ärevil või erutatud või mis iganes. Põhimõtteliselt koht, mis meid juhib (osutab näpuga oimukohale) on siin ja paratamatult on seda vaja aeg-ajalt maha jahutada.

Kui kerge või raske on seda kohta teadlikult maha jahutada?

Oleneb, mis eesmärgid sul on. Minul on väga kõrged eesmärgid. Kuna ma ei ole endiselt olümpiamängudel osalenud ja mul ei ole olümpiamedalit, siis ma tahaksin seda väga, nii iseendale kui ka oma klubile (Vehklemisklubi En Garde). Minu klubil puudub olümpiamedal. Ja kas poleks veel eriti tore, kui olümpiamedali tooks klubile selle rajaja lapselaps? Kas ei kõlaks see väga hästi? Selle nimel olen ma valmis kõik mängu panema. Selles mõttes on mu elul eesmärk.

Mis ajast sul see olümpia-eesmärk on olnud?

Sellest ajast, kui hakkasin reaalselt kaela kandma ja olin võimeline maailma kõige tugevamatega rinda pistma. Enne seda püüdsin ennast treenida tasemeni, mis üldse lubaks mul endale seda eesmärki seada. Ma olen alati olnud realist või isegi pessimist, aga kindlasti mitte optimist, kes elab pilvedes ja mõtleb, et ma olen väga kõva vend ja küll ma ühel päeval selle pileti saan. Muidugi muutis minu mõtlemist väga palju minu endine treener (Igor Tšikiniov), kes läks pool aastat tagasi Eestist ära. Tema õpetas mulle üldse väga palju õigesti mõtlemise kohta, õiges suunas liikumise kohta. Vahel ei olegi tähtis olla tehniliselt perfektne, vaid pigem liikuda õiges suunas. Minu suund on sinna kõige hõredamasse tippu, kuhu on väga raske jõuda ja kus on palju neid, kes tahavad sind sealt alla lükata. Aga kui see on minu tee, siis üritan seda käia. Enda poolt püüan anda vähemalt maksimumi.

Sinu eesmärk on absoluutne tipp, kus rahvast on hõredalt. Eestist on seal üleval koos teistega kindlasti Nikolai Novosjolov...

Kui ma nüüd päris ausalt ütlen, siis on ta üks kõige kõvema epeevehklejaid läbi aegade. Sest kahel korral MMi võita ei ole suutnud just paljud.

... ja siis tulid 2014. aastal sina ja võtsid temalt ära Eesti parima meesvehkleja tiitli.

Ma ütleksin, et see juhtus sellepärast, et tal oli minust halvem hooaeg. Mina ei teinud midagi müstilist. Enda jaoks ehk küll, aga temaga võrreldes mitte – temal oli lihtsalt väga halb hooaeg ja sellepärast see juhtus.

Aga mis tunded sind tollal valdasid? Oli see ju suur üllatus tervele Eesti vehklemismaailmale.

Me oleme olnud Nikolai Novosjoloviga rivaalid maast madalast. Muidugi on meie vanusevahe seitse aastat, mis on üpris pikk. Kui mina olin 20, siis tema oli 27. Mis tähendab, et meie arengus on ikka väga suur vahe. Aga ühel hetkel hakkasin ma talle järele võtma, sest ma õppisin temalt väga palju. Ma nägin, mismoodi tema treenib, mis metoodikaid ta kasutab, ja ta on olnud mulle väga suur eeskuju. Mina olen käinud korvpallitrennis, ka tema on korvpallientusiast ja meid pandi trennides kogu aeg vastasmeeskondadesse, kus mängisime soojenduseks kolm kolme vastu. Muide, ka teised sportlased, kes on siin meie laagrites käinud, on olnud väga imestunud, kui kõrge korvpallitase meil on.

Kuna oleme Nikolaiga üsna ühte kasvu ja kaalu, siis on meid kogu aeg võrreldud. Aga ma ütlen ausalt, et meie vehklemistase – tema on siin (osutab käega üle oma pea) ja mina olen siin (osutab käega vöö kõrgusele). Oleme realistid – tema on kahekordne maailmameister, minu parim koht on olnud MMi kaheksa hulgas. Selles mõttes ei saa meid võrrelda. Aga ma olen talle arengus kõvasti järele võtnud ja selle üle on mul siiralt hea meel.

Mida pead oma seni säravaimaks saavutuseks?

Ma arvan, et minu kõige säravam saavutus on see, et ma olen suutnud selle spordialaga tegeleda 30. eluaastani, et ma ei ole pille varem kotti pannud. Sest tagasilööke on olnud väga palju, loobumiseks on olnud väga palju põhjusi.

Näiteks?

Pinge, mis turniiridega kaasneb, on lihtsalt meeletu. Stressan suvaliste matšide pärast täiesti ebavajalikult. Laagrid on äärmiselt rasked. Iga kahe aasta tagant tuleb näidata tipp tulemust, muidu kaovad rahad tagant ära. Eestist pole eriti sparringupartnereid võtta, ainult oma koondis, trenni teeme kolmekesi koos. Niimoodi on väga raske areneda. Nüüd läks mu treener ka veel Eestist minema. Põhjusi, mille pärast võiks lõpetada, on tegelikult olnud väga palju.

Aga kui veel rääkida just säravatest hetkedest – kas on mõni selline, mille saaksid välja tuua?

Ütleksin, et "Vehkleja"-film oli minu jaoks äärmiselt liigutav. Ma ei uskunud kaua, et selline film võiks üldse teoks saada. Aga filmi esilinastusel sain aru, kui suure asja on mu vanaisa loonud. Millise vehklemisklubi! Ma olen uhke ka selle üle, mida mu ema on ellu viinud, ja et ma üldse täna siin selles saalis (Haapsalu vehklemishall) intervjuud annan. Alles kaks aastat tagasi olime Haapsalu gümnaasiumi võimlas, mis ei olnud ka trennimiseks üldse halb koht. Võib-olla sellepärast olemegi olnud nii kõvad vehklejad, et harjutasime nii väikeses saalis, kus pidime kogu aeg ründama. Siin on pikk rada, kus on aega taktikat harjutada raja ühest otsast teise, aga seal oli kogu aeg *action, action, action!* Aga mis mu enda sporditegemisse puutub – siis kõige uhkem on olnud võita võistkondlik hõbemedal 2015. aasta Euroopa meistrivõistlustelt. Kogeda tiimitunnet ja üheskoos millegi saavutamise tunnet. Need emotsioonid, mis mind sel päeval ja veel nädalaid hiljem valdasid, jahtusid maha üsna aeglaselt. Selles mõttes tasub sporti teha.

See tiim koosnes ju täielikult haapsallastest.

Täpselt. Ja seda enam. See oli lihtsalt väga liigutav hetk.

Kas sa kirjeldaksid seda hetke?

Oli nii, et Novosjolovi viimane matš oli maailma kolmanda või neljanda mehe vastu. Šveitsis Šveitsi vastu. Sellest sõltus pääs kahe hulka. Me teadsime, et kui ta kaotab, siis tuleb võita veel üks matš selleks, et saada vähemalt pronksmedal. Ja järgmine vastane oleks olnud Ukraina, väga kõva meeskond, kes tuli kuu aega hiljem maailmameistriks. Novosjolov läks rajale kahetorkelises kaotusseisus. Aega oli 30 sekundit, ta oli neljaga taga – seis oli täiesti lootusetu! Ta tegi ühe torke, siis teise. Siis oli aega viis sekundit ja ta oli ühe torkega taga. Siis viigistas! Meil oli juba tunne, et kas tõesti, kas võit tõesti tuleb ära?! Ja siis tegi ta selle võidutorke ka ära – üliilusa ring-kuus-kaitse vastuse... neid tundeid ei ole võimalik kirjeldada, sest just oli juhtunud midagi väga suurt, mille nimel olid põhimõtteliselt terve elu vaeva näinud. See oli lihtsalt nii meeliülendav! Minul ei olnud tol hetkel ju mitte ühtegi tiitlivõistluste medalit. Siia maani see ongi mu ainuke medal, aga ma loodan, et päris niimoodi see ei jää. Selliste hetkede pärast ma soovitaksin igal lapsel tippporti pürgida. Selliseid tundeid raha eest ei osta.

Millal siis sina olümpiale lähed?

2020ndal. Mul ootavad seda olümpiat isegi tutikad tossud, alles karbis, et saaks... kapi otsas ootab isegi üks liitrine brändi, et ma tuleksin medaliga tagasi.

Mis sind vehklemise juures paelub?

Just see adrenaliin. See, et mul on endiselt, veel 30-aastasena, täpselt samasugused emotsioonid, mida tundsin 10-aastase poisina. Rajale minek tekitab mulle endiselt närvipinget. Ma püüan seda blokkida, aga see tuleb ikkagi. Ju siis mulle meeldib see. *Adrenaline junkie* (adrenaliinisõltlane), nagu öeldakse.

Millised on hea vehkleja tunnused? Mis teeb ühest vehklejast hea vehkleja?

Nii palju, kui ma oma treeneritööst olen õppinud, siis minul on neid tunnuseid suhteliselt vähe. Mina olen põhimõtteliselt just selline *hot head* (tulipea), et mina süttin ikka väga kergesti. Võib-olla on see minu pluss, võib-olla on see miinus, ma ei tea. Aga üks hea vehkleja on äärmiselt rahulik, hea analüüsivõimega, pikkade jäsemetega, plahvatuslik ja kiire, väga vastupidav kahtlemata, ja ta suudab tehnikat käigupealt omandada. Nagu näiteks Katrina Lehis. Mu ema näitas talle harjutuse ette – ja ta tegi kohe õigesti järele! Mõnega pead kordama ja kordama. Aga kui su õpilane tuleb ja teeb kohe, nii nagu peab – mis on nii väga õpetada.

Aga milles sa tugev oled?

Ma arvan, et olen kiire ja mul on pikad jäsemed. Kui ma kasutan mõnda metoodikat enda rahustamiseks, siis saan oma külma pea ka kuidagi kätte. Kindlasti on üks minu tugevusi kannatlikkus. Teised võivad arvata, et ma olen kuuma peaga poiss, et ma ei ole kannatlik. Just vastupidi – ma suudan oma vastase panna niimoodi praadima, et ta ei pea enam vastu ja kaotab kannatuse. Kannatlikkus on sellel spordialal paratamatult äärmiselt tähtis. Ja muidugi äärmiselt suur võidutahe.

Sinu puhul ei saa üle ega ümber sinu perekonnast. Kas teil on peres kedagi, kes ei vehkle üldse, pole kunagi vehelnud ja ei taha ka?

Isegi minu isa suudeti saata Tartusse kehakultuuri õppima ja ta sai sinna sisse ka, olles Tuksi meister espadronis. Mida ta tegelikult ei olnud, aga vanaisa tegi talle vastava paberi. Tema ei ole kunagi vehklemisega tegelenud. Ja ta lõpetas ülikooli üldkehalises ettevalmistuses, ta isegi töötas mõnda aega esimese-teise klassi poistega. Tema on see ainus, kes meist ei ole kunagi relvaga vastast torganud. Aga tal on kehakultuuriharidus olemas ja ta võiks vabalt treenerina töötada.

Su ema on öelnud, et ta vaatab juba praegu, et tal oleks oma töös järelkasvu. Kas sinagi näed oma rolli siinse klubi töö jätkamises ja üldse Haapsalu vehklemises?

Ma võtan jätkamist kui kohustust. Mina ei taha olla selle keti katkine lüli. Ma juba tassin oma väikest poissi siia saali. Ka temast tuleb raudselt kõva spordikutt. Miks ei võiks ma seda teha B-tööna, sest Eestis on palgad väikesed. Võiksin anda trenni õhtuti. Lastega töötamine oleks äge. Vehklemine on selline superala, mis arendab mõtlemist, reaktsiooni, kiirust, ja igasugune liikumine on üldse väga hea. Aga jah, tulevikus, kui ma oma vehklemiskarjääri ära lõpetan, siis näen siin maandumisaika ja arvan, et seda näevad mu ema ja mu onu ja kõik teised ka. Mulle on isegi seda öeldud, et see saal ehitati põhimõtteliselt mulle. Kes teine seda tööd ikka jätkaks? Mu õde (Brit Ojamu) juba töötab siin. Me oleme sellest õega juba rääkinud, kuidas see plaan välja nägema hakkaks ja enamjaolt on see samasugune, nagu mu emal ja onul (Peeter Nelis): üks teeb põhitööd tippudega, teine treenib all noori juurde.

Kui sa oleksid jälle esimese klassi poiss Haapsalus ja peaksid valima trenni, kuhu minna, siis kuhu trenni sa tänase info põhjal lähleksid?

Kui mu ema oleks endiselt Helen Nelis-Naukas? Siis vehklemisse. Aga ma teeksin ikkagi mitut ala. Kui mõelda tänapäevasele nutimaailmale, mis jõudsalt peale tuleb... Lapsed, minge trenni, tehke sporti ja kõik mured on lahendatud! Ei tule nutikaela ega probleeme nägemisega – kõik on tip-top!